

Strašno hudo je, v taki zimi brez derv biti! Marsikteri kmet je persilen potrebno orodje, kar se je tudi pri nekterih létas godilo, za kurjavo oberniti, de saj peč en malo ogreva.

Marsikterimu drugimu, ko bi mu v enako težavnih in zopernih okolišinah živeti bilo, bi serce vpadlo! Terdni Bločanje pa, od mladosti na sneg, burjo in razno premagovanje vajeni, tolikanj nadlog v tolažljivi zaupljivosti na prihodno gotovo plačilo večidel voljno, kar njim resnično čast pridobiva, preterpé.

(Konec sledí.)

Nekaj sa take, ki jih radi sobje bolé.

Škorej vfaka hifha ima ta pomozhek, ki je navadna, vfim ljudem snana, zhebula. Olupi frovo zhebulo in polôshi en olupek ali kofhzhik, pa ne premersliga, tudi ne kuhaniga ali pezhêniga na bolezh sob. Ko bi pihnil, bolezhine sginejo. *)

M—d.

Sahvala, pohvala in dan isgled.

(Is Ipave.)

Kar nam je bil brihtni gospod Juri Pajk vlani od pezhí s shelesno zevjo is nar boljfhiga namena osnanil, namrezh, de bi se mozhirne ftanovanja od soperne in sdravju fhkodljive mokrôte refhile, mozhnejí ogrevale, in vunder dervá ohranovale: to mi je, ko fim bral, takó dopadlo, de fim le perloshnosti shelel, osnanilo tudi poskufiti. Kar zhlovek slo sheli, vezhkrat kmalo dobi. Ko pridem na Losize, najdem per tleh verh obokaniga (velbaniga) hrama drushinfko ftanifhe s mozhno, novo pezhjo. Mozhirna je bila savoljo hrama sdolej, kar gnjil pod fhe sdej prizhuje. Nad drushinfkim ftanifham najdem nar prijetnifhi isbo (zimer) bres pezhí, v ktero ni bilo in fhe sdaj ni priloshno, pezh postaviti. Bersh fe je misel oglasila: tukaj fe bo dalo Pajkovo osnanilo v djanji poskufiti, kar fim tudi ref storil. Napravil fim sadnji dan Grudna pretezheniga leta shelesno zev, bres de bi bilo treba terdno lonzheno pézh sa to podreti, in napejljal fim v sgorno isbo v pezhí fogrétó fapo, ktera me sdaj greje, in takó fim dvoje ftanovanje ob enim poboljfhil, kér v spodnjim ftanifhu shelesna zev per dufhku merslo fapo poshéra, ktera je bila nogam soperna in vsrok mozhirnosti; v sgorno ftanovanje pa prepezhenó, ogreto fapo poshilja. Sraven tega fim tudi sa eno pezh derv perhranal, pa tudi svoji postfreshnizi fim dobro s tem vftregil, ker ji sdaj ni potreba, na mras pezhí kurit hoditi.

Satoraj naj gospod Pajk ozhitno prejme sahvalo sa njegovo osnanilo; pa tudi Losifhka fofefka je pohvale vredna, ker je, sheljna svediti, kaj bo rasodetiga osnanila poskufhnja dala, prezej v potrebne potrofhke sa to dovolila; jest pa vam, zhaftitljivi bravzi Noviz! isgled dam, de je dobro, ne le Novize pridno brati, ampak tudi nam v njih dane osnanila poskufhati, de nam ne bodo le kratkozahfne, ampak tudi korifne.

Prihodnjizh vam hozhem svoje misli od ftorejne poskufhnje bolj na fhiroko nasnaniti. **)

Juri Plémel,

benefizjat na Losizah v Ipavi.

*) Vezhkrat: moramo perstaviti; sakaj pomozhka, ki bi vfelej pomagal, ga ni. Vrednistvo.

**) Kér nam je sima she flovo dala, bomo obljubljen spifik sa prihodnjo jefen ohranili in takrat s poterjeno skufhnjo zhaftitiga gosp. Plémelna nafhe bravze k napravi te korifne pezhí na novizh spodbodovali. Vrednistvo.

Izpis iz lista častniga gosp. Ignacija Knobloharja

domorodniga učenca učiliša za razširjanje vére (propagande) v Rimu, na prijatla A. S. v L—u.

(Konec.)

Slavno vladajoči papež Gregori šestnajsti so v letu 1836 vladijo tega učiliša očetam Jezusoviga društva (Jezvitarjem) dali. Pričijoči vodja je rojen Poljak, glasovitni P. Rillo, kateri si je poslednje leta v jutrovi deželi z svojo gorečnostjo neizbrisljivo imé zadobil. Zraven tega so še štirje drugi duhovni očetje in več bratov (neduhovnov) rečeniga društva v zbornišu. Obilno število izbranih profesorjev večidel zunajnih duhovnov ali petrinarjev (Weltpriester) uči mladenče znanstva in jezike. Domača bukvarnica z 26000 zvezkov je vedoželjnemu v velik prid. —

Učencov je zdej 106 skorej iz 30 različnih narodov. Oblicja skoraj vsih ljudskih plemén se v dolgih shodiših tega učiliša vidijo. Kavkazje, Turki iz Mezopotamije; Širjanje in Maronitanci od Libana; Arabijanje iz Alepa in Damaska; Kaldeji iz Perzije; Armenijanje, Gréki, Albanezje; Slavjanje, Nemci, Holandezje, Belgijanci, Švajcarji, Irijanje, Škocijanje, Norvegi, Švedije; Egipčanje, Etiopijanje, Indijanje ali Hindu beliga in rujaviga obraza iz Hindostana, Cejlona, Ave in Pegúa; Mongoli z plošnatim obrazam in z krivo zvéženimi očmi, černimi in šetinastimi lasmi; Kinezje béle in rumene farbe iz Šansija; Zamorci (Negri), Amerikanci in drugi iz mnogoterih krajev, spod mnogoterih podnebij stanujejo kakor bratje ene rodovine, pod eno streho, jedó pri eni mizi, se učijo za ravno tisti namen. — Glas sv. evangelija se je razlégel na krajih štirih delov svetá, ter jih je poklical iz njih daljne domačije v sveto mesto, v središe kristjanske edinosti, de bodo tukej pred oblicjem vidljiviga poglavarja sv. cerkve v aposteljne predelani, in potem katolško véro med divjimi in omikanimi narodi, med krivovérci in nejevérci razširjali. Kakó živo, kakó imenitno znamenje edinosti in vesolnosti naše sv. cerkve je ta učilnica!

Učenci vselej pervo nedeljo po svetih treh Kraljih k časti naznanenja Gospodoviga očitno govorniško skušnjo v različnih jeziki napravijo. Posebno praznično je bila tudi letas obhajana. *) Šestdesét govorov je bilo v več kakor petdesetih jeziki in narečjih več ali manj od domačincov vzponašano in proglasovano. Jest sim nekoliko stavkov v Braminskim jeziku zložil, ktere sim v akademii med Indijani proglásil, in sim zraven tudi svete tri Kralje pozdravil v našim ljubim krajnskim jeziku.

Ignaci Knoblohar,
učene rimske propagande.

*) V 21. listu časopisa Sion od 16. Svečana tega leta se bere, de je jezikoslovni praznik tudi to leto z veliko svitlostjo obhajan bil, takó le:

Na dan naznanenja Gospodoviga je bila v praznično olepšani zborni cerkvi za razširjanje vére (de propaganda fide) veličastna božja služba napravljena. Učenci te šole iz različnih krajev, so se v mnogoterih že od nepomnjenih časov nepredlaganih jeziki vpričo 8 kardinalov in velike množice poslušavcov pod nadzorništvam njih vzvišenosti kardinala Mezzofanti (slavniga moža, ki skorej vse jezike celiga svetá zna) skazovali, med kterimi je bilo tudi našiga rojaka gosp. Ignacija Knobloharja iz Ljubljanske škofije iz Škocijanske fare na Dolenskim rojeniga, slišati, ki se je v Sanskritskim jeziku obnašal. Lepstanski.